

ljubljen jed k mesu. Navajamo tu vseh teh sort kumar take, ki sedaj posebno slove zaradi svoje rodovitnosti in dobrote: Podoba 1. kaže kumaro po imenu Rollisonov telegraf. To je sorta za setev v gorke grede, vzraste 60 do 70^{cm} dolga je temno-zelena in posebnorodna.

Porcija semena stoji 25. kr.

Podoba 2. kaže kumaro z imenom zeleni Gollijat. Ta kumara je najdaljša in zelo izvrstna.

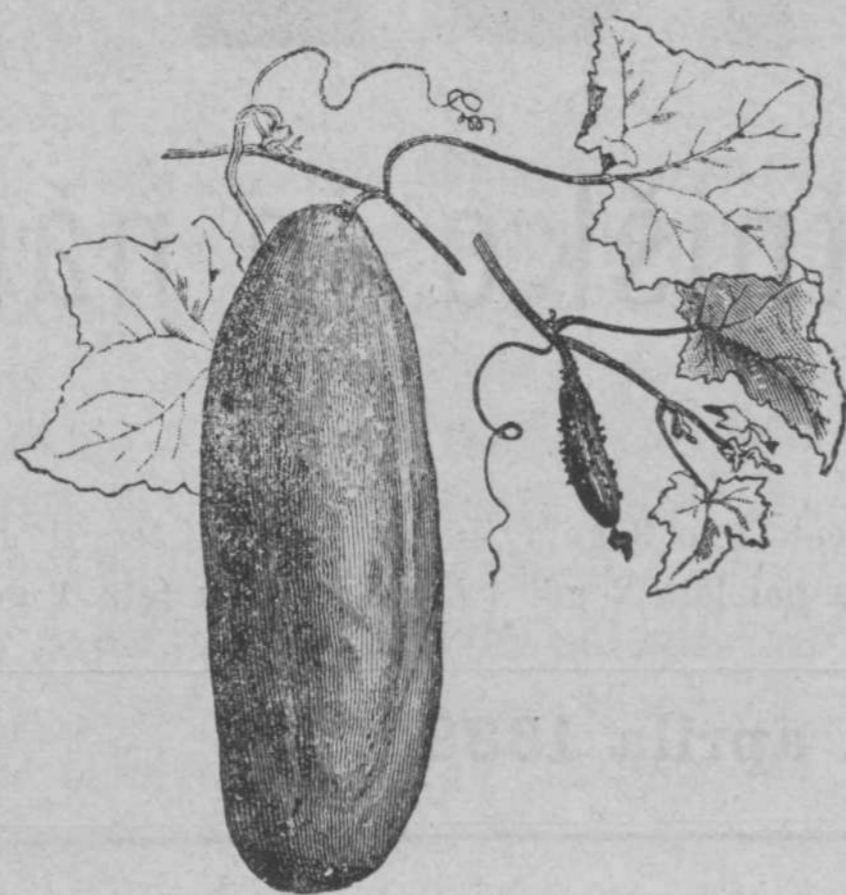
Porcija semena stoji 1 gld.

Podoba 3. pred- očuje kratko zeleno grozdnato kumaro.

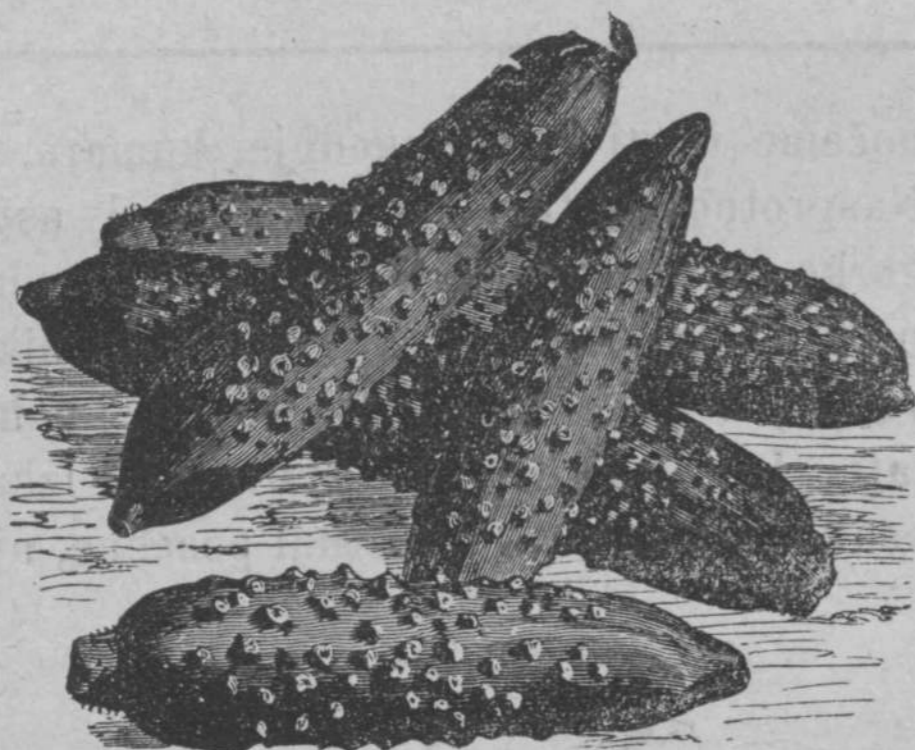
Porcija semena stoji 15 kr.

Podoba 4. kaže pariško grozdnato kumaro cornichon (beri: kornišon,) posebno izvrstna sorta za jesih. Porcija semena stoji 15 kr.

Semena teh kumar prodajati Wolfner & Weisz na Dunaji (Wien I. Wallfischgasse Nr. 15.)

Podoba 3.

Podoba 4.

Perutnistvo.

Spisuje Josip Lavrenčič.
(Konec.)

Opazoval sem jih proti raznim domačim, pa ni mi bilo moči opaziti kake večje občutljivosti, ampak reči moram, da so vse nezgode še laže prenašale nego pa domača piščeta.

To pasmo čislajo zlasti, ker daje mnogo izvrstnega mesa in pa prav obilo lepih, debelih jajec. Seveda ne moremo trditi, da bode vsaka kokoš te pasme nesla jajca po 80 gramov težka, ali mnogo jih je, ki neso toliko težka in še teža. Med svojimi kokošmi imam eno te pasme, katera mi nese po 90—100 gr. težka jajca. Seveda so postala uže redkejša, ker kokoš je uže stara, pa vendar se mi ni mogoče odločiti, da bi jo dal zaklati. Poleg te lepe lastnosti skoro nikdar ne kločijo, ali pa le prav po malem. Dokler te posebnosti nisem izpoznal, prišel sem v veliko zadrego, kajti imel sem hipoma mnogo jajec, kokel pa nikakih. Ako pa čisti pasmi pridružimo nekoliko domačih kokoši, lahko odpravimo to

nepriliko, kajti domače kokoši potem kločijo, kolikor kdo hoče, ter vale jajca pasemskih. Jajca Houdanov so navadno vsa oplojena, ker so petelini jako čvrsti.

Prej omenjena lastnost teh kokoši, da so dobre za meso, izvira iz tega, ker imajo ob primerno šibkih in majhnih kosteh prav mnogo mesa. Spitati se daje prav rade. Prav veliko prednost pa imajo s tem, da mladih petelinov ni treba kopuniti, ker se nekopunjeni prav dobro spitajo in imajo delikatno meso. Kdor je kdaj izkusil neprilike, katere so združene s kopunenjem, zlasti ako je to delo opravila kaka nespretna ženska, ter je bilo drugi dan polovico živali mrtvih, vedel bode primerno ceniti to lastnost. Priporočam pa za pitanje namenjene petelinčke ločiti od kokoši, ker se ločeni hitreje odebele. Dobro je tudi, da so živali, katere so namenjene za rejo, ločene po spolu, ker postanejo na ta način petelini zelo krepkejši.

Na Francoskem krmijo mlada piščeta s testom, napravljenim iz turščične in ajdove moke in zamešane z mlekom ali pa vodo. Pijače ne dobivajo prve dni nikake, potem pa mleka. Vzreja je tam ločena, ker nekateri valijo umetelno ali s purami obilo število mladih piščet, potem pa jih prodajajo ljudem na deželo, ker je daljaja vzreja cenejša. Kadar so dorasla piščeta 2¹/₂ do 6 mesecev, nosijo jih v trg po mestih. Pasma Houdan zahteva obilo živeža, izbirčna pa ni. Priporočam pa jo rediti na prostem, a ne zaprte, ker si na ta način same poiščejo velik del potrebnega živeža. Opozoriti hočem le na neko nepriliko, da čopka nekaterim kokošim vzraste tako velika, da jim zavira razgled. Dasi je lepo videti tako žival, vendar priporočam takim kokošim, katere si morajo živeža tudi same iskati, čopko pri strani nekoliko pristriči.

Iz vseh navedenih razlogov priporočam to pasmo našim kokošerejcem prav živo.

Sorodna z ravnokar opisano je pasma
creve coeur,

katera ima glede trupla isto obliko, tudi druge nje gospodarske lastnosti so podobne Houdanovim, le bolj občutljive so te kokoši. Razlikujejo se od prejšnjih po barvi perja, katero je navadno črno; dalje imajo le po 4 parkeljce, zlasti pa je greben ves drugačen, kar spominja pasme la flèche. Rožička, katera stojita po konci pred čopko, imata na notranji strani vzrastke ter sta podobna malim jelenovim rogovom.

Ali naj rode novo vsajena drevesa v prvem letu?

Določen odgovor na to vprašanje dati je zato težavno, ker se je ozirati na starost, na ukoreninjenje, na podlogo, na obliko, na čas saditve in na kakovost zemlje. V obče je to vprašanje zanikati. Kakor hitro misliš, da presajeno drevo ne bode krepko pognalo, pa mu ne smeš dati roditi; to velja posebno za hruške na

divji podlogi. Izkušeno je, da se to drevje nerajše prime nego drevje na kutni. Staremu in močnejšemu drevju tudi ne daj roditi prvo leto po presaditvi, ker ni še proti nadzemeljskim delom svojim dovolj krepko, da bi nove korenine delalo. Kadar je bilo drevo vsajeno zgodaj v dobro, rodno zemljo, kadar so mu podzemeljski deli v ravnotežji z nadzemeljskimi, kadar je zdravo in krepko, tedaj ne škodi nič, ako daš zoreti nekaterim plodom, to je na vsaki veji največ po dvema. Ako zapaziš pozneje, da drevo ni naredilo poganjkov, pa odstrani vse plodove. Če sadjarju sploh nič ni do prvih plodov, in tudi radoveden ni, onda je bolje, da ne da roditi novo vsajenemu drevesu, ker rod vedno slabi, in drevo požene prihodnje leto tem slabše, kolikor več je rodilo. Ako ne mislimo drevju roditi dati, zatremo mu uže cvetje. Tudi cvetje porabi za razvoj obilo redilnih snovi, katere lahko prihraniš za leseno rast. Priporočeno je torej le one cvetne pope puščati, ki podaljšujejo rodne mladike. Ako pa vendar želiš dobiti nekaj plodov, pa pusti le toliko cvetnih popov, kolikor želiš plodov. Če ima drevo posamezne nadzemeljske dele, ki so v razmerji z drugimi premočnimi, naj prej le ti rodijo.

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

(Dalje.)

104.

Fanatizem šütov.

Kedar se skrije solnce za gorami nabere se sila sveta, Perzijancev, Turkov in tujcev v nekem poslopju blizu validejskega mosta. Poslopje to je ogromno, v dvoje nadstropij, v katerem imajo svoje poslovnice perzijanski grški in armenski veletržci. Sredi dvorišča stoji hišica za mešetarje. To dvorišče prirede za areno. Naokoli so lože, katere Perzijanci radi prepuščajo Evropejcem. Stene in stebri so prepreženi s črnim tuljem. Celi prostor je razsvetljen s svetilkami, katerih raznobojna stekla sipljejo bajno svetlobo. Mej gledalci sedi kaj pak tudi perzijanski poslanik sredi premnogih odličnih radovednikov. Turški vojaki pazijo na red.

Sedaj ti nerazumljivo petje naznanja, da se približava vrsta, katera oplakuje smrt Hassana in Husseina. Ta kup se žalostno prikazuje. Imani v plaščih, z vrpcami okoli života nosijo zastave na čelu tem ljudem, ki se bijejo ploskoma z roko po golih prsih in kličejo vrstoma sedaj Hassan, sedaj Hussein. Hodža začne pevaje pripovedovati življenje Aliinih sinov, na kar z enakim napevom odgovarja množica. To jednolično petje pretrga v časih jokanje in tuljenje množice.

Za temi se pojavi druga vrsta, deca in mladina od šestih do dvajsetih let pod nadzorstvom učiteljev, kateri

sedaj posamič, sedaj vsi vkup opevajo mučeniško smrt Hassana in Husseina. Jeden deček stopi k perzijanskemu poslaniku in spregovori par besed.

Kedar se tudi ti umaknejo, prikaže se tretja vrsta. Grozni ljudje! Pred njimi nosijo mnogo zastav, vselej po dve beli, eno z imenom Hassana, drugo z imenom Husseina; nosijo tudi nekoliko zelenih zastav z levom in solncem. Za njimi vodijo dva bogato osedlana bojna konja mučenikov; ob sedlu jima visita ščita in krivi sablji. Na sedlu enemu konju sedita dva s krvjo poškrpljena goloba, katera je poslal Allah, da okopavši svoja krila v gorkejši Husseinovje krvi, odletita v Kerbelo n preplašenim vernikom naznanita smrt junakov.

Vse bolje se približava grozno trombanje tromb, katero prevpivajo divji klici: Hassan! Hussein! Sedaj se prikaže na lepem odru deček, ki se v znamenje žalosti neprenehoma posiplje s pepelom. Za njim se prisvetite dve ogromni plamenici, ki razsvetljavate hodže, noseče v rokah neke s pisanimi vrvami omotane palice, za njimi pa stopa trop tulečih ljudi.

Sedaj se uže z grozo opaža kup trapnikov, ki gledalce strahovito pretrese. Do dve sto njih stopa v dveh vrstah, mož poleg moža. Glave so jim gole in do kože obrite. Telo jim od vratu do pod kolen pokriva bela srajca brez rokavov. Vsak tuli: Hassan! Hussein! V desnici drži jatagan, s katerim se tako maha po glavi, da mu po čelu, po jataganu, po pesti in po srajci kri lije. Drugi Perzijanci pa rožljajo z lanci in se ž njimi tako bijejo po golih plečih, da so vsi višnjevi. Imani jih s svojim kričečim pevanjem neprenehoma spodbadajo na čim večje mučenje. Poiagoma se oddaljuje ta strašni kup v bližnje ulice okoli poslopja in gledalci dobé malo časa, da se odsopejo.

Čez kaj časa se zaslišijo trombe in trapniki se zopet povrnejo v poslopje. Gnjusnega prizora! Fanatizem se podvaja, glave so jim vse krvave in srajce vse s krvjo polite. Vse hujše še kričé. Da-si se mnogi kričači ne mahajo več po glavi, ker so uže mnogo krvi zgubili, krvave glave, so jim vendar grozne na pogled. Kedaj pa kedaj obstane kup, da obrišejo kri z oči enemu ali drugemu. Marsikater, ki je zelo ranjen, pade po tleh. Iman mu prestreže kri v posodico in pokrivši glavo s cunjo, vzdigne ga in odpelje. Včasih iztrgajo koga, ki se je posebno nevarno ranil, s silo iz vrste, a drugim odbijajo od zadaj z gorjačami vdarce jatagenovo, da se ne usmrté. Vkljub temu se dogodi, da takov mučenik izdihne od vlastnih vdarcev. Pa kaj, saj gre ves gorak v nebesa, ki se odpirajo vsakemu, kateri od svetih ran pogine. Leta 1885 jik je petorica dosegla to srečo.

Tako se završuje svečanost, ki se vsakega leta ponavlja. Trapniki gredo potem v kopelj. Drugega dne gredo vsi vkup na perzijansko pokopališče v Skader, da ondi pod cipresami molijo. Perzijanec neče, da ga pokopljejo v Evropi.

Dvojemu se moramo čuditi, prvič potrpežljivosti Turkov, ki s svojimi vojaki pazijo na red pri svečanosti